

Beredskabet i Danmark: Er vi klar?

I september 2024 satte Reddernes Udviklingssekretariat gang i arbejdet med at udvikle en ny beredskabspolitik, som skal definere, hvad sekretariatet politisk skal arbejde for at få gennemført.

Siden krigen i Ukraine eskalerede med Ruslands fuldskala invasion, er det blevet klart for de fleste, at vores beredskab i Danmark trænger til en gevaldig opkvalificering. I slutningen af august 2024 fik Danmark for første gang en beredskabsminister. Formelt hedder det *Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab*, og det er venstremanden Torsten Schack Pedersen, som er minister.

Opgraderingen af det danske beredskab involverer selvsagt også redderne. Derfor har udviklingssekretariatets fem referencegrupper brugt en dag på at identificere, hvilke elementer der skal være med i en kommende beredskabspolitik. Det er foregået på en fælleskonference med overskriften: *Er det danske beredskab klar?*

Svaret er kort og enkelt: Nej, det er det ikke.

Men genetableringen af beredskabet er i gang. Redderne spiller en vigtig rolle i det samlede beredskab. Særligt ambulanceredder, autoreddere og brandfolk. ST-reddere og PTR-reddere i sygetransporten har en mere sekundær rolle. De skal bl.a. fungere som reserver, der kan sættes ind, hvis mange tilskadekomne skal transporteres i forbindelse med en hændelse.

De officielle anbefalinger: Tre døgn i Forberedt på kriser, der er udgivet af Beredskabsstyrelsen i 2024, skal robustheden i det danske samfund styrkes ved, at vi hver især er forberedt på tre døgn uden at noget virker. Det vil sige mad, medicin, vand og så videre. Folderen er sendt til alle danskere og kan findes i din e-Boks.

Formålet med konferencen var at identificere elementer til en egentlig beredskabspolitik, der favner Reddernes Udviklingssekretariats indsats på området. Hvad er det, vi skal arbejde for at få gennemført?

Hybridkrig, samfundssikkerhed og borgerberedskab

Rasmus Dahlberg, der er ekspert i beredskabs- og katastrofehåndtering, indledte konferencen med en indføring i den aktuelle situation. Det drejer sig om hybridkrig, samfundssikkerhed og borgerberedskab.

Hybridkrig er allerede aktuelt i Danmark og har reelt været det i et stykke tid. Hybridkrig betyder sammensat krig. Det vil sige, at man "angriber" der, hvor det giver mest mulig usikkerhed og kaos. Det er altså ikke en egentlig krig. Det kunne være at sætte GPS-systemet ud af drift, cyberangreb på mange af de online-tjenester, der binder vores samfund sammen, skræmmekampagner og desinformation, men også fysiske angreb på vores infrastruktur og forsyningslinjer. Helst uden at vi kender den egentlige årsag og gerne flere ting samtidig for at opnå størst mulig effekt.

Samfundssikkerhed handler om at sikre samfundet mod både aktørdrevne og ikke-aktørdrevne trusler. De aktørdrevne er for eksempel terrorangreb, hybridangreb og så videre. De ikke-aktørdrevne er naturkatastrofer, oversvømmelser og den slags. Samfundssikkerhed handler om at sikre samfundet, hvor vi alle sammen lever. Hvorimod sikkerhedspolitik handler om at sikre staten, det vil sige regeringen og enden til at lede landet under og efter en voldsom hændelse.

Borgerberedskab betyder, at befolkningen er mere selvhjulpne i tilfælde af kriser. Grundlæggende handler det ifølge Rasmus Dahlberg om robusthed, både i befolkningen og i samfundssikkerheden. Robusthed betyder, at vi – befolkningen – kan modstå et vist pres, klare os et par dage eller tre.

Det gælder altså ikke om, at vi alle er blevet superpreppere, der har forsyninger nok til en længere periode uden adgang til noget som helst. Men kan vi derimod klare os i nogle dage, vil det give myndigheder og beredskab plads og rum til at hjælpe den del af befolkningen, som ikke kan klare sig selv, og derfor har brug for hjælp. Det gælder bl.a. syge borgere, der har brug for behandling, den ældste del af befolkningen og så videre.

Seks vigtige områder for redderne

Under konferencen arbejde referencegrupperne med at udpege de områder, der skal arbejdes videre med, og det mundede ud i følgende seks punkter:

- **Koordination og samarbejde:** Der er behov for bedre koordination og samarbejde på tværs af kommunale, regionale og statsligt beredskab, samt private og offentlige aktører
- **Beredskabsplaner og øvelser:** Der mangler lokalt forankrede beredskabsplaner og flere øvelser
- **Ressourcer og udstyr:** Beredskabet er underprioriteret, og der bør afsættes flere midler
- **Kommunikation, IT, digitalisering:** Der bør være mere ensartet kommunikation på tværs af beredskaber og offentlig og private aktører
- **Evaluering og læring:** Der bør skabes en evaluering og læringskultur efter større hændelser
- **Faglighed og uddannelse:** Der bør fx være bekendtgørelseskrav om kursus i udrykningskørsel til brandmænd og autohjelpeere

I den kommende tid vil sekretariatet udarbejde en beredskabspolitik på baggrund af fælleskonferencen og de punkter referencegrupperne udpegede som vigtige i det videre arbejde.

Beredskabspolitikken vil blive offentliggjort på sekretariatets hjemmeside i løbet af efteråret 2024.

Har du en idé?

I Reddernes Udviklingssekretariat har vi under coronakrisen sat fokus på reddernes arbejdsliv i en række portrætter, som vi har udgivet på vores hjemmeside. Har du et forslag til en historie, vi kunne skrive, er du meget velkommen til at kontakte os på mail nina.ludvigsen@3f.dk eller på telefon 88 92 03 22.

Fakta om Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab

Det nye ministerie har blandt andet ansvar for følgende funktioner:

- Beredskabsstyrelsen, herunder sager og opgaver relateret hertil. Fx varetagelsen af det statslige redningsberedskab, strategisk beredskabsplanlægning, ansvaret for implementering, tilsyn og koordination af CER-direktivet.
- Havmiljøberedskabet
- Kystredningstjenesten
- Styrelsen for Forsyningsikkerhed samt sager og opgaver relateret hertil
- Kommunikationsberedskab (DCOK)
- Alarmcentralerne
- SINE-systemet
- Opgaver i relation til fysisk informationsikkerhed og sikkerhedscirkulæret
- Rådgivning om forebyggelse af terror- og spionagetruslen

Kontakt:

Nina Bach Ludvigsen
Sundhedspolitisk
seniorkonsulent

nina.ludvigsen@3f.dk
mobil 40 85 52 92

Kontakt:

Morten Hansen
Journalist

morten.hansen@3f.dk
mobil 24 48 00 23